www.regayrasty.com

سورة محمد – سورتی 47 – ژمارەی ئایەتەکانی 38

بسم الله الرحمن الرحيم

(بەناوی خوای بەخشندە و میهرەبان)

1. الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ : ئەوانەی بێ بڕوا بوون و بەرهەڵستی
ڕێبازی خوایان کرد ، ئەوانە خوا کاروکردەوەکانیانی ون و پووچ کردۆتەوە ، (
تەنانەت چاکەکانیشیان بێ پاداشتە ، چونکە مەبەستیان خوا نەبووە) .
2. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ : ئەوانەش باوەڕیان هێناوە و کارو کردەوە چاکەکانیان ئەنجام
داوە و باوەڕیان هێناوە بەو قورئانە بوو کە بۆ محمد (صلى الله عليه وسلم)
دابەزێنراوە ، هەر ئەویش ڕاستەو لەلایەن پەروەردیگارەوە ، ئەوانە خوا چاوپۆشی
کردووە لە هەموو گوناهەکانیان ، چاکەشی ڕواندووە لە دڵ و دەروونیانداو
بۆچوونیانی ڕێک و پێک کردووە .
3. ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ : ئەوەش بەهۆی ئەوەوەیە چونکە بەڕاستی ئەوانەی کە بێ باوەڕ بوون
شوێنی ناڕاستی کەوتبوون ...بێگومان ئەوانەش باوەڕیان هێناوە و موسڵمان بوون
، شوێنی حەق و ڕاستیەک کەوتوون کەلە لایەن پەروەردگارەوە هاتووە ، ئا بەو
شێوەیە خوا نموونەی ئەو دوو کۆمەڵە ڕوون دەکاتەوە بۆ خەڵکی (تا فریای
خۆیان بکەون) .
4. فَإِذا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّى إِذَا أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا
فِدَاء حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ
وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ : (ئەم فەرمانە بۆ کاتی ڕووبەڕوو
بوونەوەیەک لە گۆڕەپانی جەنگدا) جا کاتێک گەیشتن بەوانەی بێ باوەڕ بوون ،

بێنە دەست لێیان و لە گەردنیان بدەن (ئەگینا ئەوان ئێوە دەکوژن) ، تا کاتێک کوشتاری زۆریان لێ دەکەن ، ئینجا کە هێزیان نەما ، بەدیل بیانگرن بەتوندی بالّبەستیان بکەن ، ئەوسا یەکێک لەم دوو کارەیان لەگەلّدا ئەنجام بدەن : یان بە پیاوەتی و منەت ، یاخود بە گۆڕینەوەو فیدیە ئازادیان بکەن ، تا شەر کۆتایی دێت و ئاسەواری نامێنێت و دوژمنان چەک دادەنێن ، بڕیارەکە ئاوهایە ، ئەگەر خوا بیویستایە خۆی تۆلّەی لێ دەسەندن ، بەلّام دەیەوێت بەیەکتر تاقیان بکاتەوە ، ئەوانەش لە پێناوی خوادا شەهید بوون ، هەرگیز پاداشتی هەولّ و کۆششیان بەزایە نادات .

5. سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ : ئەوانە ڕێنموویی دەکات بۆ جێگە و ڕێگەی خۆش و دلّ و دەرون و بیرو هۆشیان ئاسوودە دەکات .

6. وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ : هەروەها دەیانخاتە ئەو بەهەشتەوە کە بە جۆرەها شێواز بۆی باس کردوون .

7. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ : ئەی ئەو کەسانەی ئیمان و باوەڕتان هێناوە ، ئەگەر ئێوە پشتیوانی لە ئاینی خوا بکەن و هەولّی سەرکەوتنی بدەن ، ئەوە خوایش پشتیوانی لە ئێوە دەکات و سەرتان دەخات و پایەدارو جێگیرتان دەکات .

8. وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ : ئەوانەش بێ بڕوا بوون خەجالّەتی و سەرشۆڕیان بۆ هەیە کاروکردەوەشیان لە دنیادا بێ ئاکامەو لە قیامەتیشدا مایە پووچن .

9. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ : ئائەوە بەهۆی ئەوەوەیە بێگومان ئەوان ڕقیان لە قورئان بۆتەوە و حەزیان لە بەرنامەی خوا نەبووە ، جا خوایش کارو کردەوەکانی پووچ کردنەوە .

10. أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا : ئایا ئەوە نەگەڕاون بەسەر زەویداو سەرنج بدەن ، تا بزانن سەرەنجامی ئەو خەلّکە نالەبارەی پێش ئەمان چۆن بووە ؟! خوای بەدەسەلّات مالّ و حالّیانی بەسەردا ڕووخاندن ، جا بۆ هەموو بێ باوەڕان سزای ئاوا شتێکی چاوەڕوان کراوە (درەنگ یان زوو) دووچاریان دەبێت .

11. ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ : ئەوە بەهۆی ئەوەوەیە چونکە بەراستی خوا پشتگیرو پشتیوانی ئەوانەیە کە ئیمان و باوەڕیان هێناوە ، بێگومان بێ باوەڕانیش هیچ پشتیوانێکیان نیە .

12. إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ

كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ : بەڕاستی ئەوانەی کە باوەڕیان هێناوە وکارو کردەوە چاکەکانیان ئەنجام داوە ، خوا دەیانخاتە باخەکانی بەهەشتەوە ، کە چەندەها روبار بە ناویدا دەڕوات ، ئەوانەش بێ بڕوا بوون لەم دنیایەدا رادەبوێرن و دەخۆن وەک ئاژەڵ ، لە ئاینەکەشدا دۆزەخ جێ و شوێنیانە !

13. وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ : زۆر شارو شارۆچکەمان لەناو برد ، لەو شارەی کە تۆیان دەرکرد بەهێزتر بوون ، هیچ کەسیش نەیتوانی پشتیوانیان بێت .

14. أَفَمَن كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءهُمْ : ئایا ئەو کەسەی کە لەلایەن پەروەردگاریەوە بەڵگەو نیشانەی روونی پێگەیشتووە و ، باوەڕی دامەزراوی پێیەتی و لەسەری دەڕوات ، وەکو ئەو کەسە وایە کە کاروکردەوەی ناشرین و نادروستی لەبەر چاو رازێنرابێتەوە ، ئەو جۆرە کەسانە شوێنی ویست و ئارەزووی ناپوختی خۆیان کەوتوون ؟!

15. مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاء غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاء حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءهُمْ : وێنەی ئەو بەهەشتەی کە بەڵێن دراوە بدرێت بە خواناس و پارێزکاران ، ئەمەیە : چەندەها رووباری لە ئاوی سازگارو تام و نەگۆڕاوی تێدایە ، هەروەها چەندەها رووباری شیر کە تامی تێک نەچووە ، هەروەها چەندەها روبار لە شەرابی تام خۆش و بۆنخۆش ، (کە لە خواردنەوەی بێزار نابن و لەبەر چاویان ناکەوێت) بۆ ئەوانەی دەیخۆنەوە ، چەندەها روبار لە هەنگوینی پاڵفتەو بێگەرد ، هەروەها بۆیان هەیە لەو بەهەشتەدا لە هەموو جۆرە بەرو و بووم و میوەیەکی جوان و بەتام و بۆنخۆش ، هاوکات لەگەڵ لێخۆشبوون و خۆشەویستی پەروەردگاریاندا ، ئایا ئەو بەختەوەرانە وەکو ئەو کەسانە وان کە لەناو ئاگری دۆزەخدا نەمرن و ئاوی لەکوڵ دەکرێت بەگەروویاندا ، کە ریخۆڵەکانیان پارچە پارچە و تۆی تۆی دەکات ؟!

16. وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا أُوْلَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءهُمْ : ئەی محمد (صلی الله علیه وسلم) هەندێک لەو بێ باوەڕو دووڕوانە دێن وگوێت بۆ دەگرن ، هەتا کاتێک لە قسە و گوفتارت بوویتەوە ، جێت دەهێڵن و بە دوودڵیەوە دەپرسن لە ئیمانداران : ئەوە باسی چی دەکرد ؟ ئەوە لە چی دەدوا ؟ تا ئەوانە خوا مۆری ناوە بەسەر دڵیاندا و شوێنی ئارەزوو ویستی نەگونجاوی خۆیان کەوتوون .

17. وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْواهُمْ : ئەوانەش ڕێبازی هیدایەت و
ئیمانداریيان گرتۆتە بەر بەگوفتاری پێغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) هیدایەت و
دینداریيان گەشە دەكات و پەرە دەسێنێت ، خوایش شارەزایی و پارێزگاریی و
دڵنیایی زیاتری پێبەخشین .
18. فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً فَقَدْ جَاء أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ
: ئایا ئەوانە چاوەڕێی چی دەكەن جگە لە قیامەت كە لەناكاو یەخەیان پێ بگرێت ؟
چونكە بەڕاستی هەندێك لە نیشانەكانی دەركەوتووە (كە یەكێك لەوانە
ڕەوانەكردنی دواهەمین پێغەمبەرە) ، جا ئەوكاتە كە بەرپا بێت بیركردنەوە و
ئامۆژگاریيان چ سوودێكی دەبێت ؟!
19. فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ
وَمَثْوَاكُمْ : ئەی ئینسان !! دەی كەواتا چاك بزانە و دڵنیابە جگە لە خوا ، هیچ
خوایەكی ترنیە ، داوای لێخۆشبوونی گوناه بۆ خۆت و ئیمانداران لە پیاوان و
ئافرەتان هەر لەو بكە و دڵنیابە كە خوا دەزانێت لە ڕۆژدا بەچی یەوە خەریكن و ،
لەشەویشدا لە كوێ دەحەوێنەوە و ئارام دەگرن ، یاخود دەزانێت چی دەكەن لە
دونیاداو ، دەرەنجامەكەشی لە قیامەتدا چۆنە .
20. وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ : هەندێك لە
ئیمانداران دەڵێن : خۆزگە سوورەتێك (جەنگ دژی كافران دەهاتە خوارەوە) ،
كەچی كاتێك كە سوورەتێك بە ڕوونی دادەبەزێت و باسی جەنگی تێدایە ، ئەوە
دەبینیت ئەوانەی لە دڵیاندا نەخۆشی باوەڕ لاوازی ودووڕوویی هەیە ، چاویان
ئەبڵەق دەبێت ، سەیرت دەكەن وەكو كەسێك لە سەرەمەرگدا بێ هۆشی بەسەردا
هاتبێت ، جا باشتر وابوو ....
21. طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ : كە گوێڕایەڵ
بوونایە و قسەی جوان و بەجێيان بكردایە ، جا كاتێك كار گەیشتە قایمی و جەنگ
بەرپابوو ئەگەر لەگەڵ خوادا ڕاست بوونایە ، ئەوە چاكتر بوو بۆیان .
22. فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ : ئایا ئێوە بەتەمان
ئەگەر لە غەزا پشت هەڵبكەن یاخود دەسەڵاتتان كەوتە دەست ، تۆوی ئاژاوەو
فەساد و تاوان لە زەویدا بچێنن و هەرچی پەیوەندی خزمایەتیش هەیە بیپچڕێنن و
لە ناوی بەرن ؟!
23. أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَى أَبْصَارَهُمْ : ئەو جۆرە كەسانە ئەوانەن كە

خوا نەفرینی لێ کردوون و کەڕی کردوون کوێرایی هێناوە بەسەر چاویاندا (ڕاستیەکان نابینن)

24. أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا : ئایا ئەوە بۆچی ئەوانە وردبینی لە قورئاندا ناکەن و گوێی بۆ ناگرن ؟! یان ئەوەیە دڵەکان لە ئاستی ڕاستیدا قفڵ دراوە ؟!

25. إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِم مِّن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَى لَهُمْ : بەڕاستی ئەوانەی پاشگەز بوونەوەو بەرەودوا گەڕانەوە ، دوای ئەوەی ڕێگەی هیدایەت و ئیمانیان بۆ دەرکەوتبوو ، ئەوانە شەیتان بە فێڵ و تەڵەکە تەماداری کرد بوون ، بەهیوای تەمەن درێژی و خۆشگوزەرانیش فریوی دەبوون .

26. ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ : ئەو زاڵ بوونی شەیتانە بەهۆی ئەوەوە بوو کە بەراستی دووڕووەکان دەیانوت بەوانەی کە داخ لە دڵ بوون بەرامبەر ئەوەی خوا دایبەزاندووە کە قورئانە : ئێمە لەمەودوا لە هەندێک هەڵوێستدا بەقسەتان دەکەین ، خوایش خۆی چاک ئاگادارە لەو نهێنی و پیلانانەی کە دەیشارنەوە .

27. فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمْ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ : ئاخۆ حاڵیان چۆن بێت کە فریشتەکان لەکاتی گیان کێشانیاندا بەدەم و چاوو بەرەو پشتیاندا دەماڵن .

28. ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ : ئەو سووکایەتی سەرەمەرگە بۆیە بەسەریاندا دێت ، چونکە ئەوانە شوێنی ئەو شتانە کەوتبوون کە قین و خەشمی خوا دەبزوێنێت ، ئەوانە بێزار بوون لە ڕەزامەندی خوا ، خوایش کاروکردەوەیانی پووچ و بێ ئاکام کرد .

29. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ : ئایا ئەوانەی کە دڵیان نەخۆشی دووڕویی تیادایە ، وایانزانیووە خوا هەرگیز کینە و بوغزی دەروونیان ئاشرا ناکات ؟!

30. وَلَوْ نَشَاء لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُم بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ : خۆ ئەگەر بمانویستایە ئەوانەمان پیشان دەدات ، ئەوکاتە بەرواڵەت دەتناسینەوە ، سوێند بەخوا لە شێواز و ناوەرۆکی قسە و گوفتاریاندا دەیانناسیتەوە ، خوا خۆیشی ئاگا و زانایە بە کاردەوەکانتان .

31. وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ : سوێند بە خوا ئێمە دەتانخەینە بەر تاقیکردنەوە ، تا لە جیهانی واقعدا تێکۆشەر و خۆگرانتان دەربکەوێت و ئاشکرا ببێت بۆمان ، بۆ ئەوەش هەواڵی چالاکی ئێوەمان بێتە دەست .

32. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الهُدَى لَن

يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ : بەڕاستی ئەوانەی کە بێ باوەڕن و ڕێگە لە بڵاوکردنەوەی پەیامی خوا دەگرن دژایەتی ڕێبازی پێغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) دەکەن ، دوای ئەوەی ڕێبازی هیدایەت و ڕاستیان بۆ روون بۆتەوە ، ئا ئەوانە هەرگیز ناتوانن زیان بەخواو ئاینی خوا بگەیەنن .... خوای گەورەش لە ئایندەیەکی نزیکدا هەموو کاروکردەوەو پیلانیان پووچەڵ دەکاتەوە .

33. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ : ئەی ئەو کەسانەی ئیمان و باوەڕتان هێناوە ! گوێڕایەڵی فەرمانی خواو فەرمانی پێغەمبەر بن ، کاروکردەوە چاکەکانتان پووچ و بێ نرخ مەکەن ، (بە رووپامایی و خۆ بە زل زانین و پەشیمان بونەوە لە خێر ومنەت کردن و....هتد)

34. إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ : بەڕاستی ئەوانەی کە بێ باوەڕ بوون و بەربەست و کۆسپیان دەخستە بەردەم ڕێبازی خوا ، پاشان مردن لەکاتێکدا کە کافر بوون ، ئەوە هەرگیز خوا لێیان خۆش نابێت و چاوپۆشیان لێ ناکات .

35. فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ : ئێوە سستی مەکەن و داوای ئاشتی پێش وەخت لە دوژمنان مەکەن ، چونکە هەر ئێوە سەرکەوتوو دەبن ، دڵنیا بن کە خوایش لە گەڵتانە ، کاروکردەوەتان بەزایە نادات و لێی کەم ناکاتەوە .

36. إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ : بەڕاستی ژیانی دنیا تەنها بریتیە لە یاری و گەمەیەکی تەمەن کۆتا ، جا ئەگەر باوەڕ بهێنن و پارێزکاربن ، ئەوە خوا بەچاکی پاداشتان دەداتەوە ، خوایش وەنەبێت داوای بەخشینی هەموو سامانتان لێ بکات .

37. إِن يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ : خۆ ئەگەر داوای بەخشینی هەموو سامانتان لێ بکات و ئەرکێکی گران بخاتە سەرتان ، ئەوە ڕەزیل و بەرچاو تەنگ دەبن ، هەموو ڕق و کینەیەکتان دەردەخات .

38. هَاأَنتُمْ هَؤُلَاء تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبْخَلُ وَمَن يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَن نَّفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنتُمُ الْفُقَرَاء وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ : ئا ئەوەتە ئێوە بانگ دەکرێن تا بەخشینتان هەبێت لە پێناوی خوادا ، کەچی هەتانە ڕەزیل و بەرچاو تەنگە ، خۆ ئەوەی ڕەزیل و بەرچاو تەنگی هەبێت ، ئەوە بێگومان هەر ڕەزیلی لە خۆی دەکات و زەرەر لە خۆی دەدات ، چونکە هەر خوا خۆی دەوڵەمەندو بێ نیازە ، هەر ئێوەن هەژارو نەدارو کەم د